

Tribine
Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
i
Kluba pravnika grada Zagreba

221. tribina

OPĆA UREDBA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA: NOVINE I IZAZOVI

uvodničar: doc. dr. sc. **Marko Jurić**

voditelj i urednik: **Marko Bratković**

Zagreb, 25. travnja 2018.

OPĆA UREDBA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA: NOVINE I IZAZOVI

M. Bratković:

Dobar dan! Drago mi je da vas je još jedna aktualna tema potaknula da dođete na tribinu. O Općoj uredbi o zaštiti osobnih podataka danas će uvodno govoriti Marko Jurić, docent na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu koji se, između ostaloga, dosta bavi i zaštitom osobnih podataka. Vjerujem da ćete se nakon njegova izlaganja i vi uključiti u raspravu svojim komentarima i pitanjima. Marko, izvoli!

M. Jurić:

Hvala, Marko! Hvala vam na dolasku! Ovo je prvi put da govorim na ovoj tribini. Prva tribina koju sam slušao bila je 2001. godine kad sam tek upisao ovaj Fakultet. Tema se ticala odgovornosti liječnika za štetu nastalu uporabom medicinskih uređaja. Vodili su je profesor Klarić i još neki liječnici. To je bila jedna od većih pravničkih svađa koje sam vidio u svom životu. Nadam se da današnja tema neće biti toliko konfliktna, ali da će biti zanimljiva. O čemu je, dakle, riječ?

Većina ljudi ovdje vjerojatno zna da je prije dvije godine izglasana Uredba o zaštiti podataka. Ona zamjenjuje dotadašnju Direktivu iz 2005. godine. Uredba se počinje primjenjivati za mjesec dana, odnosno 25. svibnja ove godine. Trenutačno je jedan od najviše pravno raspravljanih izvora. Broj programa cjeloživotnog učenja, velik broj radionica, seminara i tečajeva koji se održavaju na tu temu nešto je što, barem po mom znanju, nije viđeno u pravu u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko godina. Zbog čega je tako, pokušat ću objasniti u nastavku izlaganja. Analizirat ću Uredbu, odnosno njezine učinke koji se tiču društvenih vrijednosti na koje utječe, upozoriti na pravne novosti u vezi s pozitivnim pravom koje ona donosi, ali isto tako i na određene tehnološke novosti koje će biti implementirane kao posljedica primjene te Uredbe.

Govoreći o društvenim vrijednostima, potrebno je naglasiti da je pravna zaštita osobnih podataka u Republici Hrvatskoj svojevrsna uvezena vrijednost. Što želim reći kad kažem „uvezena vrijednost“? Ako promatramo kako se pravo na zaštitu osobnih podataka povijesno razvijalo, vidimo da ono zapravo prvo nastaje u zemljama zapadne Europe s bitno većom demokratskom tradicijom nego što imamo u ostatku Europe. Konkretno, u Švedskoj, u Njemačkoj, u Francuskoj. To su, naime, države u kojima još sedamdesetih godina prošlog stoljeća dolazi do stvaranja prvih propisa o zaštiti osobnih podataka. Zašto su ti propisi nastali? Jednostavno zato što su ih ta društva smatrala u određenu povijesnom trenutku potrebnim imati.

Dakle, možemo reći da je u Švedskoj postojala izvorna želja zakonodavca, koja je bila odraz vrijednosti toga društva, da se pruži zaštita osobnim podacima, primarno zato što se time podupiru ciljevi autonomije i informacijskog samoodređivanja pojedinca.

U Republici Hrvatskoj situacija je malo drukčija. Pravna je zaštita osobnih podataka kod nas uvezena, u smislu da propisi o zaštiti osobnih podataka u RH nisu nastali kao rezultat samostalna razvoja prava na našem području. To je evidentno i po tome što se o zaštiti osobnih podataka ozbiljno govori tek od 2003. godine, kada stupa na snagu Zakon o zaštiti podataka. Mislim da ta teza vrijedi i unatoč tomu što je naš Ustav još od 1990. godine propisao u članku 37. pravo na zaštitu osobnih podataka kao temeljno ljudsko pravo. Međutim, iako je razdoblje od 1990. do 2003. na neki način pokriveno ustavnom normom, nesporno je da pravo na zaštitu osobnih podataka ne pronalazimo u propisima bivše države ni na zakonodavnoj razini u RH do spomenute 2003. godine i donošenja prvog Zakona o zaštiti osobnih podataka.

U tom je kontekstu zanimljivo pitanje kako to da je Ustav prepoznao zaštitu osobnih podataka kao temeljno pravo. Na njega, nažalost, nemam konkretan i potpuno pouzdan odgovor. Međutim, neki od ustava drugih država, koji su bili upotrijebljeni kao inspiracija za naš Ustav, primjerice španjolski i portugalski, sadržavaju odredbe o zaštiti osobnih podataka. Dakle, može se tvrditi da je i ustavna norma iz 1990. godine na neki način rezultat „uvoza“ iz drugih pravnih sustava.

Bilo kako bilo, nakon 1990. godine u zaštiti osobnih podataka ne događa se ništa bitno osim što je Kazneni zakon iz 1997. godine sadržavao kazneno djelo nedopuštene uporabe osobnih podataka. Dakle, zanimljivo je primijetiti da je znatno prije negoli je Zakonom o zaštiti osobnih podataka regulirano to područje u pravu RH postojala sankcija za povredu tih propisa.

Bitno je da godine 2000. počinju pregovori za članstvo u EU-u i nedugo nakon toga dobivamo Zakon o zaštiti osobnih podataka, koji je potom još nekoliko puta noveliran. Usporedno s njime razvijaju se i neke sektorske norme o zaštiti podataka, primjerice u bankarstvu, unutrašnjim poslovima, elektroničkim komunikacijama itd., pa tako nastaje mreža propisa koji reguliraju zaštitu osobnih podataka. Nadalje, pravo na zaštitu osobnih podataka počinje biti aktualno i kao naličje prava na pristup informacijama. U odnosu između tih dvaju prava vidimo zapravo da hrvatska tijela, agencija, sudovi, neka upravna tijela, nisu uvijek potpuno kompetentna provesti balansiranje tih dviju ustavnih

vrednota, s jedne strane zaštite osobnih podataka i s druge strane prava na pristup informacijama.

Nakon kratka povijesnog uvoda htio bih se osvrnuti i na karakter zaštite osobnih podataka. Na tom mjestu treba još jedanput naglasiti da je zaštita osobnih podataka temeljno ljudsko pravo, po hrvatskom Ustavu (čl. 37.), po Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i ljudskih sloboda jedan od aspekata članka 8. koji govori o privatnosti osobnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja, a izrijeком se priznaje i Poveljom prava Europske unije. Posljedica je činjenice što je zaštita osobnih podataka temeljno pravo da se za valjanost njegova ograničenja primjenjuju uobičajeni testovi zakonitosti, legitimnosti cilja i proporcionalnosti odnosno nužnosti. Drugim riječima, svako miješanje u sferu osobnih podataka načelno je pravno nedopušteno osim ako nisu zadovoljeni određeni uvjeti: da je to uređeno na pravno ispravan način, da slijedi legitiman cilj i ono što je najvažnije u ovom kontekstu, da je nužno u demokratskom društvu.

To dovodi do moje prve poante, a to je da u cijelom procesu o zaštiti osobnih podataka, po prijašnjem Zakonu i po novoj Uredbi, djeluju ograničenja koja slijede iz testa nužnosti. U praksi tako dosta često dobivamo pitanje zašto se u nekoj konkretnoj situaciji ne smije obrađivati osobne podatke. Pitanje je istodobno i dobro i pogrešno postavljeno. Pravo bi pitanje bilo je li nužno da ta osoba u konkretnoj situaciji obrađuje osobne podatke jer se time miješa u nešto što je temeljno pravo osobe čiji se podatci obrađuju, pri čemu onaj tko obrađuje podatke mora pokazati da je obrada nužna.

Usmjerimo li se sad na pitanje pozitivnog prava, pravo na zaštitu osobnih podataka (prije negoli se Uredba počne primjenjivati) temelji se na Zakonu iz 2003. godine koji implementira Direktivu iz 1995. godine. U odnosu na Zakon odnosno Direktivu, a promatrano po opsegu, po sadržaju, po kvaliteti promjena koje donosi Uredba je golem korak naprijed. Na ovom mjestu nemamo ni vremena ni prostora upustiti se u objašnjavanje čitave Uredbe i svih novosti koje ona donosi. Zato bih se usredotočio na nekoliko pitanja koja su, po mom mišljenju, bitna kao poticaj za buduću raspravu, a u raspravi se možemo dotaknuti i drugih stvari.

Temelj su Uredbe njezine odredbe o teritorijalnom polju primjene. Naime, Uredba se načelno primjenjuje na sve one radnje obrade osobnih podataka koje provode voditelji obrade koji se nalaze na području Europske unije, ali isto tako ona se primjenjuje na voditelje obrade osobnih podataka koji se nalaze izvan teritorija Europske unije pod uvjetom da nude proizvode i usluge pojedincima koji se nalaze u Europskoj uniji, ili pod uvjetom da one prate

ponašanje građana koji su nalaze na području Europske unije. Drugim riječima, po Uredbi je moguće da obrada podataka od trgovačkog društva koje ima sjedište u Brazilu i nema nikakvu podružnicu, ili povezano društvo, ili bilo kakvu realnu poveznicu s prostorom Europske unije bude obuhvaćena pravom EU-a, uključujući i mogućnosti izricanja sankcija. Koliko će to u praksi biti slučaj, prerano je procjenjivati. S procesne strane, Uredba u svom članku 27. postavlja zahtjev da svaki takav subjekt, koji obrađuje podatke tako da se na njega Uredba primjenjuje iako je situacija ekstrateritorijalna, mora imenovati predstavnika na teritoriju Europske unije. Međutim, čak i ako takav predstavnik ne bi bio imenovan, i dalje bi bilo moguće primjenjivati Uredbe. Kako konkretno tijela Europske unije, odnosno nacionalni regulator namjerava sankcionirati nekog subjekta iz Japana koji nije imenovao predstavnika, ostaje vidjeti.

Druga novost koja je iznimno bitna promjena je u smislu odgovornosti i tereta dokazivanja. Tu se stvari drastično mijenjaju. Do sada je, naime, uređenje bilo takvo da bi se kod provođenja upravnih postupaka, primjerice kod nadzora obrađuju li se podatci u skladu s postojećim pravom, dokazivala povreda propisa. Sad se uvodi novo načelo odgovornosti iz kojega slijedi obveza dokazivanja usklađenosti s Uredbom. Drugim riječima, u određenim stvarima voditelji postaju dužni dokazati da su usklađeni s obvezama iz Uredbe. Primjerice, kod privole za obradu podataka, u slučaju spora je li privola valjana dana, na voditelju je obrade da dokaže da ima adekvatnu privolu. To se na prvi pogled čini kao mala izmjena, ali zapravo fundamentalno mijenja odnose između građana i subjekta koji obrađuje podatke.

Nadalje, potrebno se dotaknuti i pravnih temelja za obradu podataka. Naime, temeljno je načelo iz Uredbe da se osobni podatci ne smiju obrađivati osim ako za to ne postoji zakonita osnova odnosno pravni temelj. Pravni temelji načelno ostaju isti kao i do sada. Imamo privolu ispitanika, imamo situaciju gdje je obrada nužna za izvršenje ugovora kojemu je ispitanik stranka, ili za poduzimanje pravnih radnji na njegov zahtjev prije sklapanja ugovora, ili je obrada nužna za izvršenje nekih javnopravnih obveza, zaštitu ključnih interesa ispitanika i konačno ako je to nužno za izvršavanje odnosno ostvarivanje legitimnog interesa voditelja obrade osobnih podataka ili treće strane.

Privola za obradu osobnih podataka ostaje pravni temelj kao i do sada, ali se bitno mijenja u smislu da se mijenjaju kvalitete koje privola mora imati kako bi bila valjana. Do sada je, primjerice, bilo moguće davati općenitije ili implicitne privole za zaštitu osobnih

podataka. Sada to više nije moguće. Od stupanja na snagu Uredbe privola mora biti posebna, mora biti dana u točno određenu svrhu i mora biti izražena na pozitivan način (odnosno ne može biti prešutna). Druga je stvar da je europski zakonodavac odlučio više inzistirati na zahtjevu dobrovoljnosti privole. Iako je načelno svaka osoba slobodna odlučiti hoće li dati privolu ili ne, u određenim situacijama, primjerice u radnopravnim odnosima ili kada je odnos moći između voditelja obrade i ispitanika takav da očito preteže na stranu voditelja obrade, ispitanik *de facto* ne može slobodno koristiti svoju autonomiju. Iz tog razloga ta Uredba propisuje da privola mora biti dobrovoljna, pri čemu se koncept dobrovoljnosti tumači dosta široko. Privola nadalje mora biti informirana, nedvosmislena te iskazana kao izjava ili kao jasna potvrdna radnja. Što to konkretno znači? To znači da se mora mijenjati dosadašnja praksa koja je bila takva da se privola katkad presumirala. Primjerice, katkad se *online* obrascima automatski označavao odabir da ispitanik pristaje na obradu podataka, pa je onda osoba koja nije htjela dati privolu morala aktivnom radnjom mijenjati predodabir. Takve mogućnosti (pravno) više ne postoje. Sada se traži da je privola aktivno dana, odnosno ne može se presumirati. Šutnja se ne može smatrati davanjem privole. Ona mora biti iskazana aktivno. U kombinaciji s drugim pravilima, konkretno, određenošću svrhe, u praksi će kod nekih usluga privole morati biti granulirane. To znači da će ispitanici davati specifičnu i zasebnu privolu za obradu osobnih podataka u svaku pojedinu različitu svrhu, pri čemu će svaka takva privola morati biti aktivna. Dakle, puno više klikanja na strani ispitanika, ali isto tako i puno više kontrole nad osobnim podacima.

Druga je posljedica strožih pravila o valjanosti privole da će legitimni interes koji se koristi kao opći pravni temelj za obradu osobnih podataka dobiti veću važnost nego što je to do sada bio slučaj. Zaista, već sada u poslovnoj praksi vidimo da se sve veći broj obrada osobnih podataka pokušava utemeljiti na legitimnom interesu umjesto na privoli ispitanika. Test legitimnog interesa načelno se sastoji od triju elemenata. Prvo, potrebno je utvrditi koji je to interes voditelja obrade ili treće strane zbog kojeg on obrađuje osobne podatke. Taj interes definira se maksimalno široko: može biti ekonomski, može biti pravni, može biti moralni. Nakon toga, u drugom koraku, gleda se koji je to interes ispitanika odnosno osobe čiji se podatci obrađuju da njegovi podatci ne budu obrađivani. Taj se interes opet gleda široko. Primjerice, nekakva smetnja u primanju podataka, činjenica da osobi određena obrada podataka jednostavno smeta ili ju „uzrjava“, a to ne šteti nekim njezinim ekonomskim ili bitnim osobnim interesima, svejedno je nešto što

treba uzeti u obzir. Konačno, u trećoj fazi radimo test balansiranja i gledamo što preteže u konkretnoj situaciji. Gledamo koliko je važna svrha zbog koje voditelj obrade želi obraditi podatke; s druge strane, gledamo kolika je to smetnja za ispitanika.

Nekoliko je faktora koje tu dodatno treba uzeti u obzir. Prvo, prema recitalima Uredbe obrada osobnih podataka za svrhe marketinga načelno se smatra nečim što ulazi u doseg legitimnog interesa. Nadalje, u svakom slučaju uzimaju se u obzir razumna očekivanja ispitanika, što opet uključuje i potencijalni prethodni odnos ispitanika i voditelja obrade podataka. Tako, primjerice, ako je riječ o obradi osobnih podataka fizičke osobe gdje je ta osoba (ispitanik) kontinuirano u odnosu kupca prema nekome trgovačkom društvu. Postojanje takva kontinuiranoga poslovnog odnosa jedan je od faktora za zaključak da je takva obrada osobnih podataka dopuštena na temelju čl. 6., st. 1., t. f Uredbe. Ipak, ovdje je nužna jedna napomena vezana za legitimni interes i za privolu ispitanika, a to je da se ti pravni temelji primjenjuju u ograničenu obliku kada je riječ o obradi podataka od javnopravnih tijela. Dakle, tijela javne vlasti, javne ustanove kao što je fakultet na kojem se nalazimo u pravilu trebaju kada prikupljaju osobne podatke ostati striktno u zakonskim okvirima, a samo bi iznimno trebali obradu osobnih podataka temeljiti na privoli ispitanika ili na legitimnom interesu.

Daljnje promjene koje Uredba donosi tiču se bitna širenja prava ispitanika. Tu možemo reći da su sva postojeća prava znatno osnažena, ali uvode se i neka nova prava ispitanika. Tako je, primjerice, osnaženo pravo biti informiran, odnosno pravo na transparentnost. To je pravo posljedica njemačke teorije prema kojoj fizičke osobe imaju pravo na informacijsko samoodređenje i zapravo je preduvjet za adekvatno ostvarivanje toga prava da je osoba valjano informirana o tome tko obrađuje njezine osobne podatke, kako, s kojom svrhom, pod kojim uvjetima itd. Imamo i osnaženo pravo na brisanje podataka, kako se danas popularno naziva „pravo na zaborav“ ili pravo biti zaboravljen. U osnovi, riječ je o tome da postoji specifično pravo svakog pojedinca pa se osobni podatci koji se tiču njega, a koji više nisu relevantni, brišu nakon nekog vremena. Vrijedi napomenuti da se pravo na zaborav uvijek mora balansirati prema osnovnim ljudskim pravima, primarno pravima na slobodu izražavanja i na pristup informacijama, koja mogu pod određenim uvjetima ograničiti to pravo. Jedna je od bitnih novosti i pravo na prenosivost podataka. Riječ je o tome da u određenim situacijama neki pružatelji usluga imaju cijelu hrpu osobnih podataka fizičkih osoba, koje su ili prikupili od njih ili su generirane u kontekstu pružanja neke usluge. Bez prava na prenosivost

podataka te bi osobe bile na neki način „zaključane“ kod određenoga pružatelja usluga ako ne bi mogle prenijeti svoju uslugu drugom pružatelju, ali tehnički je preduvjet za tu migraciju da katkad možete ponijeti sve svoje podatke sa sobom. Iz tog razloga Uredba uvodi novo pravo na prenosivost podataka, koje zapravo kaže da ako takvi podatci postoje i moguće ih je dati ispitaniku strukturirano, standardizirano u elektroničkom formatu, voditelj obrade dužan je učiniti to na zahtjev ispitanika.

Uredba nadalje sadržava niz odredaba koje govore o organizacijskim i tehničkim mjerilima, o kojima zaista ne bih pretjerano govorio, ali ipak samo dvije napomene. Naime, jako se puno naglašava mogućnost da se anonimizacijom osobnih podataka određene obrade tih podataka *de facto* izuzmu iz polja primjene Uredbe ili da se pseudonimizacijom osigura dodatna zaštita podataka, što ima pravnu posljedicu da se voditelj obrade oslobađa nekih obveza koje bi inače imao. Pritom je anonimizacija bolja metoda zato što se njome, kada je ispravno i potpuno provedena, razbija vezu između osobnog podatka i fizičke osobe. Dakle, podatak prestaje biti osobni podatak i u tom se slučaju Uredba uopće ne primjenjuje zato što nije riječ o obradi osobnih podataka. Pseudonimizacija je donekle drukčija. Tu se ta veza i dalje zadržava, riječ je i dalje o obradi osobnih podataka, ali su neke od obveza koje Uredba nameće u nekoj mjeri olakšane (za voditelja obrade).

Također, bitna je novina iz Uredbe obveza provođenja (u određenim slučajevima) procjene učinka obrade podataka, kao i dužnost obveznoga prethodnog savjetovanja. Konkretno, ako voditelj obrade smatra da određena obrada osobnih podataka može stvoriti znatan rizik za ispitanika, tada je dužan o tome obavijestiti nadzorno tijelo i po potrebi se s njime prethodno savjetovati, što uključuje savjetovanje o tehničkim i nekim drugim mjerama zaštite koje se mogu poduzeti da se ti rizici smanje.

Konačno, ono što je vrlo vjerojatno najveća i najdramatičnija novost iz nove Uredbe bitno su ozbiljnije sankcije. Po sadašnjem Zakonu mogle su se izricati sankcije do 150.000 kuna za fizičku osobu, 500.000 kuna za pravnu osobu, što se radilo u prekršajnim postupcima. Međutim, u praksi je sankcioniranje zbog povreda osobnih podataka bilo rijetkost. Prvo, naša Agencija za zaštitu osobnih podataka nije do sada bila posebno sklona pokretanju prekršajnih postupaka. Ako analiziramo godišnja izvješća Agencije, vidimo zapravo da je Agencija inicirala pokretanje prekršajnih postupaka u desetak slučajeva godišnje. Slikovito, Agencija otkako je osnovana 2003. godine djeluje puno više metodom mrkve, a puno

manje metodom batine, odnosno nije baš bila učinkovita u sankcioniranju povreda osobnih podataka. To se bitno mijenja prema Uredbi.

Stiže nam najveća novost, upravne novčane kazne, koje su do sada bile primjenjivane samo u zaštiti tržišnog natjecanja. Izvan toga druge regulatorne agencije u Hrvatskoj nisu imale te ovlasti. Početkom primjene Uredbe Agencija će moći samostalno izricati novčane kazne uz dva bitna ograničenja. Prema Konačnom prijedlogu Zakona o provođenju Uredbe, koji je trenutno u proceduri, primjena upravnih novčanih kazna potpuno je izuzeta odnosno ograničena za tijela javne vlasti. Tijela javne vlasti ne mogu biti sankcionirana tim kaznama, pri čemu vrijedi napomenuti da je prema Prijedlogu Zakona definicija tijela javne vlasti bitno sužena u odnosu na ono što propisuje Zakon o pravu pristupa informacijama. Drugo, pravne osobe koje imaju javne ovlasti mogu biti subjekti kojima se izriču upravne novčane kazne, ali visina izrečene kazne ne može biti takva da bi ugrozila obavljanje njihove djelatnosti.

Konačno, ako pogledamo malo dalje, vidimo da Uredba donosi nekoliko bitnih promjena u području tehnologije. Jedna je dobra novost, po mom mišljenju, činjenica da Uredba zapravo prisiljava poslovne subjekte da na neki način bolje strukturiraju svoje poslovanje, da preispitaju sve poslovne procese kada je riječ o obradi podataka i da implementiraju nove mjere tehničke zaštite. Sasvim je sigurno rezultat te, možemo je tako nazvati, „higijene“ obrade podataka i da će neke prakse koje su do sada bile sporne ne samo iz pravne perspektive nego i perspektive informacijske sigurnosti biti promijenjene. Osim toga Uredba nameće i obveze implementiranja tehničke i integrirane zaštite podataka. Drugim riječima, Uredba zahtijeva od onih koji razvijaju informacijske sustave da potrebu zaštite osobnih podataka unaprijed ukalkuliraju i zapravo da svoje informacijske sustave dizajniraju na način koji omogućava da se drže pravnih propisa.

Završno, Uredba ima i bitne ekonomske učinke, odnosno ona stvara dosta velike troškove. To je vrlo često jedna od najvećih primjedaba koje se daju protiv nje. Trebamo uzeti u obzir i dosta visoke, osim izravnih, i troškove koji se tiču vremena za njezino provođenje, kao i one koji slijede iz pravne nesigurnosti. Naime, Uredba se počinje primjenjivati veoma brzo – 25. svibnja. Međutim, još je jako puno pravnih pitanja koja su ostala neodgovorena ili na koja nemamo jednoznačan odgovor.

Time bih završio i dao riječ publici i Vašim pitanjima. Hvala vam!

M. Bratković:

Zahvalimo pljeskom našem uvodničaru na zanimljivu izlaganju. Sada ste na redu vi. Sve što pitate, komentirate, bit će zabilježeno i poslije objavljeno u biltenima, odnosno na kraju u Godišnjaku.

Ja bih ipak prvi postavio pitanje koje se tiče svih nas koji smo u radnom odnosu. Naši poslodavci imaju naše osobne podatke koje smo im dali u trenutku sklapanja ugovora o radu ili kasnije tijekom radnog odnosa fotokopirajući svoje osobne iskaznice, kartice tekućeg računa i sl. Mijenja li se s Uredbom nešto u vezi s tim podacima? Moraju li poslodavci štogod poduzeti? Ili možda zaposlenici?

M. Jurić:

Hvala na pitanju. Jednu stvar nisam spomenuo u svom izlaganju, a možda bi je bilo potrebno razjasniti. Riječ je o polju primjene Uredbe ovisno o načinu obrade podataka. Dva su ključna faktora.

Prvo, Uredba se primjenjuje na automatsku obradu osobnih podataka, odnosno na obradu osobnih podataka automatskim sredstvima. To je manje-više bilo koja obrada osobnih podataka koja se radi preko računala ili bilo kojega drugog uređaja koji omogućava jednostavnu obradu podataka. S druge strane, kad je riječ o neautomatskoj obradi podataka, odnosno onoj obradi koja se radi ručno, primjerice to što ste spominjali, radnje kao što je kopiranje određenih dokumenata, pohrana dokumenata u papirnatu obliku itd., onda je potrebno povući razliku između strukturiranih i nestrukturiranih podataka.

Kad su podatci strukturirani, primjerice kada je riječ o fasciklima koji su pohranjeni u arhive koji su sistematizirani na neki način, posloženi po abecedi, po imenima i prezimenima, ili po kojemu drugom kriteriju, onda se Uredba opet primjenjuje. S druge strane, kad je u pitanju ručna obrada nestrukturiranih podataka, Uredba se ne primjenjuje. Primjerice, imamo ugovore koji sadržavaju osobne podatke, i koji su pohranjeni u ormare bez strukturiranja – na takve se situacije Uredba neće primjenjivati.

Druga je stvar što s onim obradama osobnih podataka koje su započete prije stupanja na snagu Uredbe. Primjerice, što je s onom obradom osobnih podataka koja se temelji na privoli ispitanika ako znamo da Uredba postavlja određene drukčije i strože uvjete što se tiče privole. Tu je situacija jasnija nego u prethodnom slučaju i jednostavno je potrebno provesti usklađivanje. Dakle, stare privole potencijalno više nisu valjane, što znači da ih je potrebno uskladiti s

novim zahtjevima iz Uredbe. Stare privole bit će potrebno obnoviti tako da one budu dane na način kako to Uredba sada zahtijeva.

U konačnici, potrebno je razumjeti da Uredba nije pravni instrument koji onemogućava obradu osobnih podataka niti je to njezin cilj. Dakle, u poslovnoj je praksi i do sada bilo sasvim moguće obrađivati osobne podatke. To će tako biti i dalje.

Ana Bagić, Odvjetničko društvo Korper i partneri:

Imam pitanje vezano uz dokazivost privole. S obzirom na to da je recitalom predviđeno da privola može biti usmena. Što ako je dana telefonski? Može li se snimiti taj telefonski razgovor i tako dokazati da je netko dao privolu?

M. Jurić:

To je manje-više točan odgovor. Uredba zaista kaže da privola može biti usmena, ali isto tako voditelj obrade dužan je moći dokazati da je dobio privolu. Sada kada se ona daje usmeno, uobičajeno je da se pozivi snimaju. Generalno, to je način na koji se dokazuje usmena privola, ako je privola dana nekim dokumentacijskim sredstvom koje omogućava snimanje. Druga stvar koja je u praksi katkad relevantna jest kako dokazujemo privolu koja je dana na internetskim stranicama pa se tada razvija odgovarajući *software*, odgovarajuća računalna rješenja koja je osoba s koje IP-adrese i u koje vrijeme napravila neku konkretnu radnju. U svakom slučaju, bitno je za voditelja obrade da sve takve podatke dokumentira jer je odgovornost na njemu.

Ivana Hudrović:

U vezi sa čuvanjem podataka, koliko bi opravdano bilo čuvanje na primjer snimljene privole da bi se poslije to dokazalo s obzirom na predviđene kazne i prijedlog Zakona? (Nije autorizirano).

M. Jurić:

Pitanje je dobro. Na pitanje Vam ne mogu dati bolji odgovor osim onoga da je podatke potrebno čuvati onoliko dugo koliko je to nužno za konkretnu svrhu. Katkad je moguće da postoji dodatna zakonska obveza čuvanja podataka i nakon što prestane inicijalna svrha, ali u većini slučajeva jedanput kad prestane realna potreba da se podatci upotrebljavaju, potrebno ih je brisati. To je načelno. U konkretnoj praksi postavlja se jako puno pitanja. Primjerice, pitanje koje sam dobio na jednom skupu bilo je bi li trajna mogućnost pokretanja postupka proglašenja ugovora ništetnim bila nešto što bi omogućavalo obradu osnovnih podataka na neograničeno vrijeme.

Po mom mišljenju, bilo bi potrebno procijeniti kolika je realna mogućnost da se vodi takav postupak. Imate situacije u kojima

može doći do ništivosti, a s druge strane, nije realno očekivati da je u praksi zaista izgledan takav postupak, tako da nisam baš uvjeren da bismo za sve ugovore, odnosno za sve obrade podataka ugovornog odnosa mogli čuvati podatke na neograničeno vrijeme. Ali bojim se da ćemo tek kad se počnu rješavati prvi sporovi po Uredbi imati jasan odgovor na to kako postupati.

Jan Torjanac:

Imao bih pitanje u vezi s obradom osobnih podataka u bankarstvu. Znamo da postoji Registar obveza po kreditima koji na zahtjev banke pri odobravanju kredita šalje kreditno izvješće s popisom obveza i evidencijom urednosti plaćanja potencijalnog kreditoprimca. Sada je situacija takva da je za prosljeđivanje tih podataka s banaka na HROK i obratno potrebna privola prema Zakonu o zaštiti osobnih podataka. Zanima me hoće li se tom Uredbom pomaknuti težište s te privole kao pravnog temelja na legitiman interes kreditne institucije ili možda čak na temelj potrebe sklapanja odnosno ispunjavanja ugovora. Potonje se pogotovo čini logičnim kako bi se pratilo stanje tog klijenta i time zaštitilo bankarski sustav. S druge strane, postavlja se pitanje kako to dovesti u ravnotežu s pravom klijenta na zaštitu osobnih podataka.

M. Jurić:

Prva stvar, bi li se pravnim temeljem moglo smatrati postojanje ugovora između klijenta banke i same banke. Nisam pretjerano uvjeren u tu opciju jer obrada osobnih podataka na tom temelju mora biti nužna za ispunjavanje ugovora. Mora postojati izravan odnos između obrade podataka i tog ugovora. Nisam uvjeren da je ugovor između klijenta i banke takav da bi mogućnost prosljeđivanja podataka u HROK bila nužna za njegovo sklapanje i ispunjavanje.

Što se tiče privole, opet bi se moglo problematizirati s aspekta dobrovoljnosti. Naime, ako sve hrvatske banke traže od ispitanika takvu privolu, i on *de facto* ne može odbiti davanje takve privole, onda bi se moglo tvrditi da ona nije slobodno dana. U takvim okolnostima mislim da je realno jedino eventualno koristiti legitiman interes kao pravni temelj, opet pod uvjetom da se implementiraju odgovarajuće mjere. Moram priznati da je ovdje puno veći rizik za pojedinca nego u nekim situacijama koje smo već spominjali. Naime, ovdje se ispitanika očito može profilirati. Dakle, na temelju podataka koji se nalaze u Registru obveza mogu nastati itekako stvarni i bitni učinci. S druge strane, isto tako postoji dosta ozbiljan interes banaka da osiguraju naplativost tražbina, i u tom kontekstu da prate postupanje dužnika po kreditima.

J. Torjanac: Točno to. Zapravo je bitno je li taj dužnik neuredan, otplaćuje li on uredno neke svoje ostale obveze jer potrebno je da se evidentiraju takvi podatci kako bi banka mogla uopće podrobnije procijeniti kreditne sposobnosti, a time i pridonijeti obvezi odgovornog kreditiranja kako to definira sekundarno zakonodavstvo EU-a preuzeto s manje ili više uspjeha u hrvatski pravni poredak.

M. Jurić: Za banke tu imamo osnažen pravni interes da obrađuju podatke na taj način, ali s druge je strane i stupanj zadiranja u interese pojedinca iznimno visok. Vi *de facto* osobi gledate promet po računima, stanje, potrošačke navike, prema čemu možete dobiti dosta precizno njezin profil. Tako da ne možemo reći da je to neko banalno interferiranje s interesima pojedinca, ali smatram da bi korištenje registrom moralo biti moguće u okviru legitimnog interesa, ako se tomu pristupi na pravilan način i ako se implementiraju odgovarajuće zaštitne mjere.

M. Bratković: Nadovezao bih se na to pitanje. Uvijek se banke u odnosu na potrošače da im se odobri kredit nalaze u jačoj poziciji. Ako generalno ne možemo reći da nema privole samo zato što smo u slabijoj poziciji, što to onda znači? Da se individualno mora procjenjivati od slučaja do slučaja? Koja je procedura omogućena osobi koja potencijalno smatra da su joj na taj način povrijeđena prava?

M. Jurić: Prva stvar tiče se dobrovoljnog odnosa. Ja *de facto* ne mogu ne imati poslovni odnos s nekom bankom jer one više-manje isto rade. Stoga, prema mojem mišljenju, ovdje nema mjesta privoli. S druge strane, ako kažemo da ovdje postoji legitiman interes, a može se iskonstruirati, imamo drugi pravni temelj na kojem se to može raditi. Učinak će u konačnici biti isti. Dakle, učinak će biti takav da banka može razmjenjivati određene podatke preko Registra obveza, ali zapravo tako spašavamo privolu kao pravni koncept jer ne rušimo kod nje one elemente koji se smatraju konstitutivnim tako da privolu i dalje smatramo odnosno držimo na dosta visokoj razini u smislu da se držimo uvjeta za njezino postojanje, ali s druge strane, koristimo legitiman interes kao bitno manje restriktivan.

Mislim da je pravni temelj legitiman interes koji se temelji na interesu dvaju poslovnih subjekata, koji ima određene negativne reperkusije na ispitanika, ali te negativne reperkusije nisu takve da narušavaju ishod balansiranja.

Dominik Musulin, Odvjetnički ured Musulin:

Vezano za privolu, što bi jasna radnja trebala biti u praksi, na primjer, u slučaju internetske stranice? Može li privola biti dio općih uvjeta poslovanja i koliko specijalna mora biti u tom smislu?

M. Jurić:

Privola mora biti specifična u smislu da se daje u točno određenu svrhu. Po novoj Uredbi nije više moguće davati generalno privolu. Dajem privolu da se moji osobni podatci daju u poslovne svrhe voditelja obrade. Ne mora biti za točno određenu svrhu. Konkretno, na internetskoj stranici trebate dobiti aktivnu potvrdnu radnju. Nije aktivna ako je situacija predefinjirana. Ako postavite unaprijed označenu kućicu da osoba izražava svoju privolu. Dakle, ispitanik treba nešto učiniti, bilo klik, bilo nešto drugo, ali tako da aktivno izražava njegovu suglasnost, pozitivan način da se osobni podatci obrađuju na točno određen način. Kada je privola sadržana u nekom dokumentu koji sadržava dodatne klauzule, primjerice neke opće uvjete poslovanja, mora biti jasno odvojena od ostalih odredaba. Mora biti istaknuta tako da je ispitanik jednostavno pronađe i razmotri i da nakon toga da aktivan pristanak.

Ivan Tomljanović, Odvjetničko društvo Barbić Miletić j. t. d.:

Je li potrebno da stranke pri potpisivanju punomoći daju i posebnu privolu na prikupljanje i obradu osobnih podataka ili se obrada podataka stranke može i bez privole podvesti pod legitimni interes?

14

M. Jurić:

To je pitanje poslovne prakse. Sasvim sigurno, ako možete dobiti privolu odgovarajuće kvalitete, da se sroči tako da zadovoljava sve uvjete. Najsigurnije je i onda imate jasan pravni temelj koji je poslije teško osporavati. Isto tako, činjenica je da ovdje imate najčešće ugovorni odnos između odvjetnika i stranke.

Ana Bagić:

Nadovezala bih se na kolegu vezano za taj pristanak na internetskim stranicama. Što se tiče kontakt-formulara, treba li pristanak za to da te netko nagovori na taj kontakt-formular? Ti ćeš ispuniti ime i prezime, možda *e-mail*, postaviti ćeš neki upit i zapravo je taj kontakt-formular usporediv i *e-mailom*, ali na neki način jer nećeš te podatke iz kontakt-formulara pohranjivati i obrađivati itd. Ali pojavile su se neke upute u smislu da bi čak i za odgovor na taj kontakt-formular ispitanik trebao unaprijed dati privolu da se može davati odgovor.

M. Jurić:

Pitate me za situaciju gdje neka osoba prikuplja neke osobne podatke građana tako da ih građani sami daju preko internetskih formulara? Nesporno je da je riječ o obradi podataka. Jednostavno pohranjivanje osobnih podataka u računalnom sustavu radnja je koja je dovoljna da se smatra obradom podataka. Nisam siguran da imam odgovor. Možda legitiman interes.

Lucija Raković, stalni sudski tumač, Conecta:

Oprostite, ako smijem dati odgovor na to pitanje. Formulari za kontakt na internetskim su stranicama problem i nisu tako benigni kao što se čini na prvi pogled zato što iza njih stoji nešto drugo. Oni ne služe za to da se na njih netko javi. Dovoljno je da imate ondje svoju e-adresu i kućnu adresu. Oni služe za analizu korištenja internetskim stranicama. Često se prosljeđuju nekakvim tvrtkama koje su čak i izvan Europske unije. Služe zapravo za analizu pogleda. I oni više nisu vaši. Oni u sebi imaju obrazac za komentar, a mi koji smo voditelji obrade i potencijalno se oglašavamo na njihovim stranicama do sada nismo mogli utjecati na to. Kad smo uputili upit da želimo da se makne taj obrazac za kontakt i da se naši potencijalni korisnici javljaju izravno na našu adresu i brojeve telefona zbog te Uredbe, jer ne želimo svoje potencijalne klijente dovoditi u situaciju da ti njihovi podaci idu na kakve analize dalje, uklonili su taj obrazac za kontakt. Ako je iz bilo kojeg razloga obrazac za kontakt jednostavan, u redu, upotrebljavajte ga, ali morate biti svjesni da ti podatci ne idu samo vama, nego nekakvim trećim pružateljima usluga koji će raditi internetske analize.

15

David Franjković, Javnobilježnički ured Vesna Pučar:

U policijskom sektoru svaki gost koji dođe mora se prijaviti. Ti se podatci nalaze u e-visitoru, ali se poslije povlače za analize.

M. Jurić:

Koliko mi je poznato sustav e-visitor temelji se na nekome pravnom propisu, pa je onda i osnova za obradu podataka. Sve, naravno, pod pretpostavkom da je obrada nužna.

D. Franjković:

Isto se odnosi i na hotele koji imaju e-visitor koji im služi na primjer da znaju koliko je gostiju iz kojih zemalja. Za to bi trebali vjerojatno posebnu privolu.

M. Jurić:

Za to bi sasvim sigurno privola bila najbolja.

Ž. Potočnjak:

Što ćete sada od svakog gosta tražiti privolu? Smijem malo komentirati sa svog aspekta radnih odnosa? Mi od 1995. godine imamo u Zakonu o radu zaštitu privatnosti i povjerenika itd. To nije bio jako učinkovit sustav, ali je i Jugoslavija imala vrlo razrađen sustav vođenja evidencija o radnicima. Od 1995. godine naovamo po njemačkom smo uzoru uveli zaštitu podataka vezanih uz radne odnose. Mislim da će jedno od područja biti problematično, jasno e-trgovine, što je golemo područje. Dalje će sigurno biti jako problematični radni odnosi i usklađivanje tih zbirka koje postoje i koje se danas sve uglavnom vode u elektroničkom obliku.

Kada sam bio dekan, Pravni fakultet imao je o svojim zaposlenicima sedam evidencija u elektroničkom obliku. Dakle, to pokazuje kako se vode podatci. Neke od njih utemeljene su na zakonu, neke na internim aktima, neke na nekim podzakonskim aktima itd. Uglavnom, nijedna se ne temelji na privoli, prema tome to će biti sigurno velik problem. To će biti jako skupo.

Ne znam jesu li napravljene analize koliko će sve to iznositi na različitim razinama. Moj je dojam da je velika opasnost, nije rješenje da se sve to pretvori u golem broj traženja privole. Svaki put kada idem u banku i što god radim, svaki put traže me ponovno privolu. Dakle, postaje pomalo besmisleno prikupljati takav broj privola.

16

M. Jurić:

Imate pravo. Kada je riječ o radnim odnosima, zaista se vodi sva sila evidencija, odnosno prikupljaju se raznorazni podatci o radnicima. Ne samo to. Tu imamo i drugu razinu za razliku od našeg Fakulteta koji prikuplja manje-više podatke koju su nužni za obveze i radnog odnosa i neke evidencije. U privatnom sektoru situacija je još invazivnija. Imamo alate kojima se mjeri učinkovitost radnika, kojima se radnike profilira na veoma specifičan način.

Konkretno, kada je riječ o Fakultetu i koliko ta cijela stvar iznosi, ne znam. Ovaj Fakultet još nije počeo usklađivanje s Uredbom. Nekako se nadamo da će nas činjenica da smo javnopravno tijelo na neki način zaštititi još neko vrijeme pa ćemo stići prije negoli krenu sankcije. Nisam spomenuo u vrijeme izlaganja. Sankcije su dosta ozbiljne. Riječ je o sankcijama koje idu u blažoj varijanti do 10.000.000 eura, 2 % ukupna godišnjeg prometa. U nešto strožoj varijanti to je 20.000.000 eura i 4 % ukupna godišnjeg prometa. Pravni fakultet, naravno, neće dopustiti da dođe do čega takva, ali zaista je tako. Dobar dio informatičkih sustava kojima se mi danas koristimo dizajniran je 90-ih godina, 2000-ih godina kada je cijela kultura pokazivala društveni stav prema zaštiti osobnih podataka i koji je bio bitno drukčiji nego što je

sada. Sad pokušavamo te podatke uskladiti s novom filozofijom. Možda je puno jednostavnije nešto novo nego nadograđivati stari sustav. Mi danas moramo minimizirati broj podataka. Moramo ograničiti broj ljudi koji imaju pristup određenim podacima. Moramo voditi dosta ažurne evidencije obrade. Moramo se logirati tako da bi se moglo utvrditi ako dođe do kakve povrede osobnih podataka, tko je odgovoran i kako to spriječiti. Trenutačno to zahtijeva zaista ozbiljan novac.

L. Radović:

U ime Udruge sudskih tumača. U svojim prijevodima vidimo svakakve osobne podatke. Našim Pravilnikom o sudskim tumačima, koji je zakonski akt koji regulira našu djelatnost, nije propisan način ni rok arhiviranja prijevoda ili kopija originala. Na primjer, javni bilježnici u svojem Zakonu imaju regulirano arhiviranje. U praksi imate situaciju da neki kolege te kopije i originale čuvaju, neki ne. Recimo da je tumačima interes u tom čuvanju u tome što su nam ti dokumenti vrlo vrijedni izvori terminologije itd.

S druge strane, u praksi se stvarno događa da nas stranka zamoli da joj prevedemo još dva primjerka one svjedodžbe koju smo preveli prije tri godine. Pravilnik to predviđa jer imamo posebnu cijenu za prijevod, a posebnu cijenu za ovjeru. Ako sam prije tri godine naplatila i prijevod i ovjeru, još samo printam dvaput, dvaput naplatim ovjeru i sve je u redu. Ako tu svjedodžbu nisam sačuvala prije tri godine, morala bih ponovno sve raditi i naplaćivati prijevod i ovjeru. Dakle, mi sada radimo na nekome zakonskom rješenju, ali dok ga ne nađemo i dok ga ne stvorimo, Uredba će stupiti na snagu i kako sada riješiti taj problem čuvanja prijevoda. Postoji opravdanje i da ih čuvamo i anonimizirane i ako se pojavi stranka sa zahtjevom za kopiju, ona je anonimizirana, a moram joj priložiti prijevod pa je opet neupotreblijiva. To su uvjerenja o nekažnjavanju, medicinski nalazi.

M. Jurić:

Kada imate medicinski nalaz, stvar je bitno drukčija nego kada imate obično uvjerenje.

V. Boić:

Prihvaćajući Vašu tvrdnju da nemate zakonsku obvezu čuvanja dokumentacije na temelju koje ste napravili ovjereni prijevod, vjerujem da za to postoji pragmatičan razlog. No, za pet godina netko Vas može pitati na temelju čega ste na određenu presudu stavili prijevod da je riječ npr. o pravomoćnoj presudi. Ako nemate obvezu čuvanja dokumenata, kako ćete provjeriti taj navod i odgovoriti. Od velike je važnosti da ovjereni prijevodi budu jasni i točni, a da se pritom osigura čuvanje tajnih podataka, posebno

osjetljivih podataka. Uredba o zaštiti osobnih podataka daje brojna rješenja kako se zaštititi pri obradi osobnih podataka, npr. dobivanjem privole za obradu osobnih podataka, koja mora biti dana za točno određenu svrhu obrade osobnih podataka. Smatram da rečeno upućuje na to da je potrebno zakonski regulirati obvezu i duljinu čuvanja dokumentacije na temelju koje su izrađeni prijevodi kako bi se zaštitila povjerljivost, ali i provjerljivost tih podataka.

L. Raković: Mi radimo na tome, ali Ministarstvo pravosuđa za nas nema sluha niti smo im zanimljivi. To je takva situacija.

M. Jurić: Ne mogu Vam reći ništa više osim što kažu da se osobni podatci čuvaju onoliko dugo koliko je nužno. Kako bi stvari izgledale u praksi? Ako imate pohranjene neke podatke koje čuvate duže nego što bi netko smatrao da je potrebno, ta se osoba može obratiti Vama sa zahtjevom da brišete te podatke. Vi ih brišete. U nekim situacijama imamo posebne propise koji jasno spominju neke rokove. Primjerice, kada je riječ o Zakonu o komunikacijama, imamo jasno rok od godinu dana. Nakon isteka tog razdoblja podatci komunikacijskog operatera moraju se brisati.

L. Radović: Kada je riječ o javnim bilježnicima pa možda i sudskim tumačima, sudskim vještacima, budući da još nemamo riješen zakonski temelj, može li se naša djelatnost pozvati na Zakon o arhivima?

M. Bratković: To je bila tema prošlomjesečne tribine. Pitanje je vrlo sporno čak i za stručnjake koji se bave arhivima. Odnos privatnosti i arhiva takav je i opet se važu interesi – što je interes javnosti saznati iz tih arhiva. Postoji li pravilo u vezi sa zaštitom osobnih podataka u presudama?

M. Jurić: Ima jedno specifično pravilo koje govori o tome da sud pri obavljanju svoje sudske funkcije ima pravila koja Uredba nameće.

M. Bratković: Moram priznati da mi je uvijek bilo zanimljivo da kod presuda Suda za ljudska prava kad čitate vidite sve podatke i kada je netko rođen i gdje rođen, kada je kupio stan i koji je iznos. S druge strane, u našoj sudskoj praksi inzistira se čak i kada dođu vanjski suradnici držati vježbe na tome da se moraju maknuti sva imena. I za jedno i za drugo mogu naći opravdanje.

M. Jurić: Ne samo to. Naš je Vrhovni sud veći katolik od samoga Pape pa tako nominalno anonimizira sve svoje presude s tim da to što Vrhovni sud zove anonimizacijom zapravo nije nikakva anonimizacija jer je iz podataka koji se zadržavaju u puno slučajeva moguće utvrditi identitet stranaka i drugih sudionika u postupku.

Ana Radak, Consulta:

Primjenjuje li se i na SOA-u Uredba ili je ona izvan toga?

M. Jurić: Uredba se ne primjenjuje na aktivnosti koje nisu obuhvaćene pravom Unije, a nacionalna sigurnost jedna je od tih djelatnosti. Međutim, isto tako postoje presude Suda Europske unije kojima je Sud Europske unije počeo odredbu koja kazuje da se nacionalna sigurnost u isključivoj kompetenciji država članica tumači na način da se i tu postavljaju određena ograničenja, odnosno da države nemaju potpunu diskreciju u tom području. Dakle, načelno ne, ali ne možemo biti sigurni da u budućnosti i ovdje neće biti promjena.

A. Radak: Imamo li mi kao fizičke osobe pravo uvida u dokumente koje oni skupljaju?

M. Jurić: Po Uredbi ne. Moguće je da postoji kakva specifična obveza koja je propisana zakonima iz domene sigurnosno-obavještajnog sustava. Između ostaloga, ti se podatci čuvaju za potrebe nacionalne sigurnosti.

19

A. Radak: Znači, netko ima pravo uvida u podatke, a zabranjeno nam je ući u određene institucije na temelju odluke koju je Sud dao? Mi ne znamo zašto, ali ne možemo ni znati zašto?

M. Jurić: Da. Zato što je SOA u situaciji da mora djelovati tajno.

A. Radak: Nemamo li mi pravo na te podatke, da ih ispravimo u slučaju da su netočni?

M. Jurić: To je pravo ograničeno jer je djelovanje SOA-e izuzeto iz polja primjene Uredbe.

M. Bratković: Puno je sivih zona i područja koja tek treba regulirati.

A. Radak: Vezano za službenike za zaštitu osobnih podataka koji su već predviđeni po postojećem Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Što sa službenicima koje su već institucije morale imenovati po postojećem Zakonu?

M. Jurić: Mogu ostati službenici ako zadovoljavaju nove kriterije i nastavljaju obavljati funkciju, kao i sve ostalo po Uredbi. Do 25. svibnja sve mora biti usklađeno s njom. U nekim će slučajevima to biti moguće, u nekima baš i ne.

A. Radak: Tko će provjeravati?

Ž. Potočnjak: Mislim da je dobro da Agencija ima opušten pristup.

M. Jurić: To je dosta dobra stvar. Potencijalno je problematično što mi po Uredbi nismo samo u domeni postupanja hrvatske Agencije za zaštitu podataka, nego u kompetenciju dolaze i agencije drugih država članica koje mogu imati donekle drukčije viđenje nekih nacionalnih specifičnih obrada podataka.

M. Bratković: Time bismo završili današnju tribinu. Nagradimo još jedanput pljeskom našega uvodničara. Drago mi je što ste došli i veseli me što se vidimo sljedećeg mjeseca sa zanimljivom temom – regulatorne agencije.